

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 17357/2022
28.08.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Радмило Милуновић, адвокат из ..., против туженог Завода за изградњу Града Београда, чији је пуномоћник Дејан Чогурић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2839/21 од 16.06.2022. године, у седници већа одржаној 28.08.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2839/21 од 16.06.2022. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 869/2017 од 14.10.2020. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужилји исплати износ од 19.907.766,04 динара са законском затезном каматом почев од 31.08.2018. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је део тужбеног захтева за исплату износа од још 2.583.151,00 динара са законском затезном каматом од 31.08.2018. године до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужилји накнади трошкове поступка у износу од 1.578.250,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 2839/21 од 16.06.2022. године, преиначена је наведена првостепена пресуда у делу става првог изреке, утолико што је одбијен као неоснован захтев тужилје за законску затезну камату за период од 31.08.2018. године до 13.10.2020. године, у преосталом одбијена као неоснована жалба туженог и првостепена пресуда потврђена у преосталом делу става првог изреке, као и у ставу трећем изреке. Одбијен је као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битних повреда поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно утврђеног чињеничног стања.

Врховни суд је испитао побијану пресуду примеом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 10/23 - други закон) и нашао да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се не конкретизују друге битне повреде поступка због којих се ревизија по члану 407. став 1. тачке 2. и 3. ЗПП може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 30.09.1991. године између туженог као продавца и пок. ББ као купца закључена су три уговора о продаји, један о продаји стана на локацији МЗ „...“ - блок 6, по структури петособан, по предрачунској цени од 38.866,00 динара по м², којим је утврђена укупна предрачунска вредност стана на износ од 4.697.477,40 динара, утврђена динамика уплате купопродајне цене и уговорена испорука стана у року од 12 месеци од дана прибављања одобрења за градњу објекта; други уговор о продаји гаражног бокса бр. 25 оријентационе површине 12,50м² у подземној гаражи на истој локацији по предрачунској цени од 23.237,00 динара по м² и трећи уговор о продаји гаражног бокса бр. 24 исте оријентационе површине и прерачунске цене. Дана 10.09.1997. године закључена су два уговора о уступању уговора, између овде туженог као продавца, ВВ као уступиоца и тужиље АА као пријемника, од којих је један о уступању права и обавеза из раније закљученог уговора од 30.09.1991. године између туженог као продавца и ВВ као купца, туженој у погледу продаје стана бр. 16 у поткровљу оријентационе површине 116,68м² по предрачунској цени од 35.886,00 динара по м², по којем тужиља као пријемник постаје носилац свих права и обавеза уступиоца даном потписивања уговора, други је о уступању уговора закљученог између истих лица дана 10.09.1997. године, туженој као пријемнику који се односи на гаражни бокс бр. 26 оријентационе површине 12,50м² у подземној гаражи по предрачунској цени од 23.237,00 динара по м². Ове чињенице нису спорне, као ни чињеница да тужени са изградњом објекта на наведеној локацији није ни отпочео. Писаним обраћањем од 24.11.2005. године ББ и АА су туженог обавестили да раскидају уговоре и затражили да им Завод изврши повраћај уплаћених средстава по обрачуну од стране Завода и динамици коју би уговорили. У поступању по захтеву да се обрачуна вредност уплата по закључених пет уговора са ББ и АА, директору туженог је од стране троје дипломираних економиста достављена информација од 01.12.2005. године, у којој је предочено да је било пријема уплата од „ЦИП“-а. Тако је уписано и на корицама уговора који је гласио на ББ да је уплату извршио „ЦИП“. У поступку је утврђено да је ББ одлуком Управног одбора мешовитог предузећа „ЦИП-СДЦ“ од 05.12.1991. године додељен стамбени кредит у износу од 2.758.187,40 динара ради куповине стамбеног простора и гараже на локацији МЗ „...“ број 6 у Београду преко Завода за изградњу Града Београда. Исти је случај био и са ВВ, тада запосленим у истом предузећу, који је уговорима од 10.09.1997. године тужиљи уступио права и обавезе из уговора закључених са туженим. Стамбени кредити су пласирани у складу са одлуком о додели кредита од 05.12.1991. године. У документацији туженог на кошуљици омота предмета нотирани су износи и датум уплате и поред тога наведено „ЦИП“. Поступак ликвидације предузећа које је донело и спровело одлуку о додели стамбеног кредита „ЦИП-СДЦ“ Београд, по предлогу поднетом 09.03.2001. године закључен је 19.09.2002. године и оснивачима сразмерно њиховом учешћу у укупном капиталу предузећа предата имовина - девизна средства на банковном рачуну. ББ је

био директор овог предузећа. Након његове смрти оставинским решењем за наследника на његовој заоставштини оглашена је његова супруга, овде тужила АА. Висина потраживања према туженом утврђена је путем вештачења, применом методе ревалоризације, по одговарајућој методологији обрачуна, којом се обрачун уплата врши до 24.01.1993. године применом комфорних коефицијената уз примену месечних стопа раста цена на мало у СРЈ, а од 25.01.1994. године до дана вештачења 31.08.2018. године применом прописаних стопа за обрачун законске затезне камате, узимајући у обзир вредност утврђену на дан 24.01.1994. године која садржи додатни обрачун затезне камате по каматној стопи 1,2%, зато што су уплате извршене пре 03.07.1993. године, тако да дуговање туженог износи 19.907.766,04 динара.

На основу изнетог стања ствари, првостепени суд је применом чланова 124, 127, 130, 132. и 296. Закона о облигационим односима обавезао туженог да тужили исплати износ од 19.907.766,04 динара са законском затезном каматом од вештачења 31.08.2018. године до исплате, а другостепени суд је у делу о камати ту пресуду преиначио тако да на досуђен износ камата тече почев од дана првостепеног пресуђења 13.10.2020. године. У преосталом делу другостепени суд је подржао разлоге првостепеног суда. Тужила је као уговорна страна и наследник покојног ББ активно легитимисана да захтева повраћај уплаћеног на име дела купопродајне цене, као последицу раскида уговора због неиспуњења од стране туженог. Чињеница да је уплату извршило предузеће нема утицаја, јер се уплата односила на испуњење обавеза купаца по претходно закљученим уговорима са туженим, које подлеже примени одредбе члана 296. став 1. Закона о облигационим односима. Последица раскида уговора због неиспуњења, за које одговорност сноси тужени, огледа се у обавези враћања примљеног по члану 132. став 2. Закона о облигационим односима, у овом случају правилно утврђене вредности која је досуђена тужили као титулару права по раскинутим уговорима свог претходника и својим.

По оцени Врховног суда, ревизија туженог није основана у оспоравању правилности примене материјалног права у овој правној ствари.

Ревизијом се неосновано истиче да није поступљено по примедбама из раније ревизијске одлуке и да другостепени суд није ценио жалбене наводе. Насупрот таквом истицању, након претходно донете ревизијске одлуке расправљена су спорна питања и оцењен правни значај чињеница на које је указано, уз дате закључке који опредељују одлуку о основаности и висини основаног потраживања тужиле. Такође, насупрот ревизијском истицању, другостепени суд је оценио битне жалбене наводе и навео разлоге које је узео у обзир по службеној дужности, те поступио у складу са одредбом члана 396. став 1. ЗПП. Околност да ли је покојни ББ био власник предузећа које је извршило уплату, нема утицаја, имајући у виду да је уплата извршена туженом, да се односила на испуњење његове обавезе по уговорима закљученим са туженим и да је тужила његов наследник. О пријему испуњења код туженог података има и у том погледу меродавна је одредба члана 296. став 1. Закона о облигационим односима, а неосновано је позивање ревидента на члан 300. истог закона, када до суброгације није дошло, нити може доћи након ликвидације предузећа уплатиоца. Неосновано је и оспоравање законитости прихваћеног метода обрачуна ревалоризацијом номиналних уплата путем обрачуна којим се долази до стварне вредности датог, чему у супротном не може бити погоднији обрачун преко плаћених квадрата у ситуацији када је плаћање

извршено у 1991. години, а тужени уопште није ни изградио зградњу на предметној локацији. Такође, неосновано је и оспоравање закључка о неоснованости приговора застасрелости потраживања из разлога који се односи на доспелост захтева за тражење враћања датог, о чему је одговарајућа оцена дата у образложењу побијане пресуде.

Оспоравање утврђеног чињеничног стања у ревизијском поступку није дозвољено. Одредбом члана 407. став 2. Закона о парничном поступку изричито је прописано да ревизија не може да се изјави због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, осим у случају из члана 403. став 2. овог закона, што овде није био случај код доношења другостепене пресуде у делу којим је потврђена првостепена пресуда. Преиначење о споредном потраживању по ревидента није неповољно и не утиче на другачију оцену о дозвољености разлога са којих се ревизија може изјавити.

Из наведених разлога, на основу члана 414. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

Председник већа - судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић